

Natālija Pīzele, Ināra Krusta – starpdisciplinārā stunda - seminārs “No idejas līdz valstij” Latvijas vēsturē un politikā un tiesībās 11. klasei.

Latvijas vēstures un politikas un tiesību apvienotā semināra “No idejas līdz valstij” programma

Sagatavošanās semināram:

Skolēni iepazīstas ar temata izklāstu mācību grāmatās un sagatavo semināra tematikai atbilstošu stāstījumu:

- V. Klišāns. Vēsture vidusskolai XVIII nodaļas 9. temats – Nacionālās kustības Baltijā. Par ko iestājās jaunlatvieši.
- V. Klišāns. Vēsture vidusskolai XVIII nodaļas 10. temats – Sociālistiskā kustība. Ko deva 1905.gada revolūcija.
- V. Klišāns. Vēsture vidusskolai XIX nodaļas 4. temats – Revolūcija Krievijā un Baltijā 1917. gadā.
- V. Klišāns. Vēsture vidusskolai XIX nodaļas 5. temats – Valstiskuma iespējamība Baltijā.
- S. Falka u.c. Politika un tiesības. 2.daļa. 4. nodaļa. Valstiskuma attīstība Latvijā.

Apgūstamās prasmes:

1. Apkopo vairākus tekstus un tos radoši izmanto sava stāstījuma veidošanā.
2. Formulē galveno domu.
3. Lieto tematam atbilstošus jēdzienus.

Sasniedzamais rezultāts:

1. Izprot, kāda bija jaunlatviešu loma Latvijas valstiskuma idejas attīstībā.
2. Prot raksturot dažādu politisko spēku nodomus par Latvijas nākotni.
3. Zina Latvijas Republikas pasludināšanas apstākļus.

1. tēma: Pirmā latviešu nacionālā atmoda – valstiskuma veidošanās pamats.

Diskusijas jautājumi:

1. Kas bija raksturīgs pirmās nacionālās atmodas laikam (Vēsture vidusskolai III d., 38.lpp.).
2. Krišjāņa Valdemāra uzskati (turpat, 38. lpp. Avoti S59, S60).
3. Jaunlatviešu kustības politiskais vērtējums (turpat, 38. lpp. 2.atkāpe, Avots S61).
4. Kāpēc jaunlatvieši nerunāja par Latvijas valsti (turpat, 39. lpp.).
5. Latviešu biedrību nozīme latviešu nācijas veidošanā (Politika un tiesības 2.daļa, 181. lpp.).

2. tēma: Pirmās politiskās partijas Latvijas teritorijā un to politiskie uzskati.

Diskusijas jautājumi:

1. Sociālistu kustības rašanās (Politika un tiesības 2.daļa, 182.- 183. lpp., Vēsture vidusskolai III d., 40.- 41. lpp.).
2. Pirmo partiju veidošanās 20. gadsimta sākumā un pēc 1905.gada

revolūcijas rezultātā pieņemtā 17. oktobra manifesta (Politika un tiesības 2.daļa,183.- 184. lpp.)

3. Kādas jaunas idejas par Latvijas valstiskumu parādījās 20. gadsimta sākuma politiskajās kustībās (Vēsture vidusskolai III. d., Avoti S68, S69, S70).

3. tēma: Idejas par Latvijas valstiskumu Pirmā pasaules kara beigās.

Diskusijas jautājumi:

1. Trīs politiskie spēki un to nodomi Latvijas teritorijā (Politika un tiesības 2.daļa, 187.- 188. lpp.).
2. Jaunas partijas un vietējās pašpārvaldes institūcijas (Pagaidu zemes padomes) pēc Krievijas Februāra revolūcijas (Vēsture vidusskolai III d., 62.- 63. lpp., Politika un tiesības 2.daļa, 188. lpp.)

3. tēma: Latvijas pagaidu nacionālā padome, Demokrātiskais bloks un Latvijas Republikas proklamēšana.

Diskusijas jautājumi:

1. Vēsturiskie notikumi, kas ietekmēja Latvijas valsts izveidošanu (Vēsture vidusskolai III d., 66. lpp., Politika un tiesības 2.daļa, 186.lpp.).
2. Domstarpības LPNP un Demokrātiskā bloka starpā (Vēsture vidusskolai III d., 66. lpp., Politika un tiesības 2.daļa, 190. lpp.).
3. Latvijas Tautas padomes izveidošana un Latvijas Republikas proklamēšana (Vēsture vidusskolai, 66.- 67. lpp., Politika un tiesības 2.daļa, 190. – 191. lpp.).

Turpinājumā: izrādes “Tikšanās Rīgas pilsētas II teātrī” ieraksta noskatīšanās (*Latvijas skolas somas* piedāvājums).